

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η
5/2021**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 22.09.2020 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, και τα μέλη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») Καλλιόπη Διαμαντάκου, Βασίλειο Καραποστόλη, Νικόλαο Κιάο, Γιώργιο Πλειό και Γεώργιο Σαρειδάκη. Απόν το μέλος Ευαγγελία Μήτρου, που είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη μετάδοση από τον ψυχαγωγικό ιστότοπο www.skaitv.gr του τηλεοπτικού σταθμού ΣΚΑΪ, ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ, οπτικοακουστικού περιεχομένου που παραβιάζει τους κείμενους νομοθετικούς κανόνες. Η κλήση εστάλη με τηλεομοιοτυπία στην ιδιοκτήτρια εταιρεία του ως άνω τηλεοπτικού σταθμού, η οποία έχει επίσης στην ιδιοκτησία της και τον προαναφερθέντα ψυχαγωγικό του ιστότοπο. Η υπόθεση εξετάζεται κατόπιν σχετικής υποβολής εκατοντάδων καταγγελιών ιδιωτών και φορέων.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 328/7.9.2020, ο οποίος ανατέθηκε στη διοικητική υπάλληλο Αικατερίνη Κοντοπούλου και στον ειδικό επιστήμονα - νομικό Γεώργιο Αναγνωσταρά. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 754/ΕΣ/8.9.2020 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Στην συνέχεια, ο Ειδικός Επιστήμονας υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 764/ΕΣ/9.9.2020 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, η εταιρεία ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ απέστειλε το με αριθμό πρωτοκόλλου 4006/22.9.2020 αναλυτικό υπόμνημα και τη συνοδευτική αυτού Γνωμοδότηση του Καθηγητή Νομικής Πάνου Λαζαράτου, εκφράζοντας τις θέσεις της επί της ουσίας της υποθέσεως και επί της αρμοδιότητας του Ε.Σ.Ρ. να την εξετάσει. Με τα με αριθμό πρωτοκόλλου 4029/23.9.2020 και 4622/21.10.2020 υπομνήματα η ως άνω εταιρεία απέστειλε εξάλλου επιπλέον στοιχεία για την υπόθεση, ανταποκρινόμενη μεταξύ άλλων και σε σχετικό έγγραφο του Ε.Σ.Ρ.

Την 8.2.2021 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, και (με τηλεδιάσκεψη μέσω της πλατφόρμας «epresence.gov.gr») τα μέλη Καλλιόπη Διαμαντάκου, Βασίλειο Καραποστόλη, Νικόλαο Κιάο, Ευαγγελία Μήτρου, Γιώργιο Πλειό και Γεώργιο Σαρειδάκη. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Ο Πρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά την απύσα κατά την συζήτηση Ευαγγελία Μήτρου, αναγιγνώσκοντας την έγγραφη εισήγηση, τα υπομνήματα της εγκαλουμένης και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου για την υπόθεση. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και την ενδεχόμενη επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων. Ο άμεσος αυτός κρατικός έλεγχος αποσκοπεί μεταξύ άλλων στην εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των μεταδιδόμενων προγραμμάτων και στην προστασία της ανθρώπινης αξίας.

2. Κατά το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2863/2000: «*Το ΕΣΡ ασκεί τον προβλεπόμενο στο Σύνταγμα άμεσο έλεγχο στον τομέα της παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών κάθε είδους, με την έκδοση εκτελεστών ατομικών διοικητικών πράξεων...*».
3. Το άρθρο 2 παρ. 1 του ΠΔ 109/2010 το οποίο ενσωματώνει στην ελληνική έννομο τάξη την Οδηγία 2010/13/ΕΕ ορίζει τα εξής: «*Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νοούνται ως: α) "Υπηρεσία οπτικοακουστικών μέσων": Υπηρεσία όπως ορίζεται στα άρθρα 56 και 57 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία τελεί υπό τη συντακτική ευθύνη παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, κύριος σκοπός της οποίας είναι η παροχή προγραμμάτων για την ενημέρωση, την ψυχαγωγία ή την επιμόρφωση του ευρέος κοινού μέσω δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο ιδ' του ν. 3431/2006, όπως κάθε φορά ισχύει. Υπηρεσία οπτικοακουστικών μέσων είναι τηλεοπτική μετάδοση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο στοιχείο ε του παρόντος άρθρου, ή κατά παραγγελία υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο στοιχείο ζ του παρόντος άρθρου, ή / και οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο στοιχείο η του παρόντος άρθρου. β) "Πρόγραμμα": Σειρά κινουμένων εικόνων, με ή χωρίς ήχο, που συνιστά μεμονωμένο στοιχείο στο πλαίσιο προγραμματισμού ή καταλόγου, που καθορίζεται από πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, της οποίας η μορφή και το περιεχόμενο είναι συγκρίσιμα με τη μορφή και το περιεχόμενο τηλεοπτικής μετάδοσης. Πρόγραμμα συνιστούν ιδίως οι ταινίες μεγάλου μήκους, οι αθλητικές διοργανώσεις, οι σειρές, τα ντοκιμαντέρ, τα παιδικά προγράμματα και τα δραματοποιημένα έργα.... ε) "Τηλεοπτική μετάδοση": (γραμμική υπηρεσία οπτικοακουστικών μέσων): Υπηρεσία οπτικοακουστικών μέσων που παρέχεται για ταυτόχρονη παρακολούθηση προγραμμάτων από πάροχο υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων βάσει χρονολογικά προγραμματισμένων μεταδόσεων.... ζ) "Κατά παραγγελία υπηρεσία οπτικοακουστικών μέσων" (μη γραμμική υπηρεσία οπτικοακουστικών μέσων): Υπηρεσία οπτικοακουστικών μέσων που παρέχεται για την παρακολούθηση προγραμμάτων σε χρονική στιγμή που επιλέγει ο χρήστης, κατόπιν δικού του αιτήματος, από κατάλογο προγραμμάτων που έχει καταρτίσει ο πάροχος υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων».*

4. Η έννοια της «υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων» και του «προγράμματος» αποσαφηνίστηκαν από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Υπόθεση C-347/14 *New Media Online GmbH κατά Bundeskommunikationssenat*, ECLI:EU:C:2015:709, κατά τρόπο νομικώς δεσμευτικό για κάθε εθνική αρχή κράτους μέλους που καλείται να αποφανθεί επί ζητήματος που στηρίζεται στην ερμηνεία των σχετικών εννοιών (βλέπε σχετικώς <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=LEGISSUM%3A114552>). Η παραπάνω απόφαση εντάσσει στις έννοιες της «υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων» και του «προγράμματος» κάθε οπτικοακουστικό υλικό, που παρέχεται σε μαζικό κοινό μέσω ελεύθερα προσβάσιμων ηλεκτρονικών ιστοτόπων και το οποίο μπορεί να έχει σαφείς επιπτώσεις σε αυτούς που το παρακολουθούν ανάλογες με εκείνες που προκαλούνται από τη μετάδοση αντίστοιχου υλικού από τους κλασικούς παρόχους περιεχομένου. Σύμφωνα με την απόφαση, η υπαγωγή αυτού του υλικού στην έννοια της υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων και σε εκείνη του προγράμματος είναι αφενός να συμβάλει στην ομοιόμορφη προστασία του κοινού και αφετέρου να εξασφαλίσει την εφαρμογή των ίδιων νομικών κανόνων στους φορείς που απευθύνονται στους ίδιους κατά τεκμήριο αποδέκτες, αποφεύγοντας με αυτόν τον τρόπο στρεβλώσεις, που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε πρακτικές που ανταγωνίζονται με αθέμιτο τρόπο την παραδοσιακή τηλεόραση και που αποσκοπούν στην καταστρατήγηση υφιστάμενων νομικών υποχρεώσεων. Δεν εντάσσεται αυτό το υλικό στην έννοια της οπτικοακουστικής υπηρεσίας, αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που έχει σαφώς συμπτωματικό και παρεπόμενο χαρακτήρα σε σχέση με την κύρια υπηρεσία που παρέχεται από ηλεκτρονικό ιστότοπο, ο οποίος έχει ως βασικό του αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών μη προσομοιαζουσών με τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων. Η εξέταση αυτή θα πρέπει να γίνεται με ουσιαστικό τρόπο και να λαμβάνει υπόψη προεχόντως αν η οικεία υπηρεσία έχει ως τέτοια, και ανεξαρτήτως του πλαισίου στο οποίο παρέχεται, κύριο σκοπό την παροχή προγραμμάτων προς ενημέρωση, ψυχαγωγία και επιμόρφωση του ευρέως κοινού. Ακόμα και ολιγόλεπτο οπτικοακουστικό περιεχόμενο προσφερόμενο μέσω ενός ηλεκτρονικού ιστοτόπου μπορεί να εμπίπτει στην έννοια της οπτικοακουστικής υπηρεσίας, όταν προκύπτει η ύπαρξη ενός τέτοιου αυτοτελούς ενημερωτικού ή/και ψυχαγωγικού και επιμορφωτικού σκοπού. Κατά μείζονα επομένως λόγο, εμπίπτει στην έννοια της

οπτικοακουστικής υπηρεσίας το οπτικοακουστικό υλικό που προβάλλεται από ηλεκτρονική ιστοσελίδα που έχει ως μόνο σκοπό της τη μετάδοση προγραμμάτων σχετιζόμενων με εκείνα που προβάλλονται από έναν τηλεοπτικό σταθμό.

5. Περαιτέρω, οι εκπομπές όλων των τηλεοπτικών σταθμών υπάγονται στις αρχές και τους κανόνες που ισχύουν για τις εκπομπές της Ε.Ρ.Τ. ΑΕ (άρθρο 3 παρ. 1 περ. α Ν. 2328/1995). Εξάλλου, το άρθρο 3 του Ν. 4173/2013 ορίζει τα εξής: «1. Οι ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., καθώς και το περιεχόμενο των διαδικτυακών ιστοτόπων της, εμπνέονται από τα ιδανικά της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της αξίας του ανθρώπου, της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου, της εθνικής ανεξαρτησίας, της ειρήνης και της συνεργασίας των λαών. 2. Οι ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., καθώς και το περιεχόμενο των διαδικτυακών ιστοτόπων της, διέπονται από το σεβασμό στην ιδιωτικότητα του ατόμου και την αρχή του τεκμηρίου της αθωότητας των πολιτών... 3. Οι ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., καθώς και το περιεχόμενο των διαδικτυακών ιστοτόπων της, διέπονται από τις αρχές της αντικειμενικότητας και πληρότητας της ενημέρωσης, της πολυφωνίας, της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών, του σεβασμού της προσωπικότητας, της προστασίας της νεότητας και της παιδικής ηλικίας, της διαφύλαξης της ποιότητας της ελληνικής γλώσσας, της ανάδειξης του ελληνικού πολιτισμού και της γέφυρας με τους πολιτισμούς άλλων λαών». Η ενιαία αυτή νομική αντιμετώπιση των «ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών» και του «περιεχομένου των διαδικτυακών ιστοτόπων», ως προς τη φύση και την έκταση των επιβαλλόμενων υποχρεώσεων που εισάγεται με τις ως άνω ρυθμίσεις, σημαίνει και γενικότερη αυτών νομική εξομοίωση ως προς το σύνολο των υποχρεώσεων και των ευθυνών, επομένως και την υπαγωγή του οπτικοακουστικού περιεχομένου που προβάλλεται από τους διαδικτυακούς ιστοτόπους στην ελεγκτική αρμοδιότητα του Ε.Σ.Ρ., όπως ακριβώς και του αντίστοιχου οπτικοακουστικού περιεχομένου που προβάλλεται από τους παραδοσιακούς τηλεοπτικούς φορείς. Η νομική αυτή εξομοίωση συνάδει απολύτως προς την εκτεθείσα στην αμέσως προηγούμενη (υπό 4) σκέψη εξομοίωση με την «τηλεοπτική εκπομπή» κάθε είδους μετάδοσης οπτικοακουστικού περιεχομένου με αντίστοιχα προς αυτήν χαρακτηριστικά.

6. Οι τηλεοπτικοί φορείς (και κατά τα ήδη αναλυθέντα και όσοι φορείς μεταδίδουν οπτικοακουστικό περιεχόμενο με χαρακτηριστικά αντίστοιχα με εκείνα της τηλεοπτικής εκπομπής) υποχρεούνται να μεριμνούν για την ποιότητα του προγράμματος, καθώς και την προαγωγή του πολιτισμού με τη μετάδοση εκπομπών λόγου και τέχνης. Ειδικότερα, το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν 2328/1995 ορίζει τα εξής: *«Οι άδειες χορηγούνται για την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος και η χρήση τους συνιστά δημόσια λειτουργία. Οι σταθμοί στους οποίους χορηγούνται οι άδειες υποχρεούνται να μεριμνούν για την ποιότητα του προγράμματος, την αντικειμενική ενημέρωση, τη διασφάλιση της πολυφωνίας, καθώς και την προαγωγή του πολιτισμού με τη μετάδοση εκπομπών λόγου και τέχνης»*. Η παραπάνω επιταγή επαναλαμβάνεται και από τους ειδικότερους νομοθετικούς κανόνες που αφορούν τις μη ενημερωτικές εκπομπές. Συγκεκριμένα, το άρθρο 2 παρ. 1 του Κανονισμού ΕΣΡ 2/1991 (Υ.Α. 21/1991, ΦΕΚ Β 421) ορίζει τα εξής: *«Οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές πρέπει να εξασφαλίζουν την ποιοτική στάθμη που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοτηλεοράσεως και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας»*.
7. Είναι εξάλλου απαραίτητη η τήρηση των γενικά παραδεδωμένων κανόνων της ευπρέπειας στη συμπεριφορά, με βάση το είδος και το πλαίσιο της κάθε εκπομπής. Ειδικότερα, το άρθρο 2 παρ. 5 του Κανονισμού ΕΣΡ 2/1991 (Υ.Α. 21/1991, ΦΕΚ Β 421) ορίζει τα εξής: *«Πρέπει να τηρούνται οι γενικά παραδεκτοί κανόνες της ευπρέπειας και καλαισθησίας στη γλώσσα και τη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής...»*. Δεν είναι η ψυχαγωγία συνυφασμένη με τη χρήση εκφραστικών μέσων χαμηλής ποιότητας, αλλά πρέπει σε κάθε περίπτωση να λαμβάνεται μέριμνα για την τήρηση ενός ελάχιστου επιπέδου ευπρεπούς συμπεριφοράς (όπως ενδεικτικώς, ΣτΕ 4547/2014 και ΣτΕ 4548/2014).
8. Περαιτέρω, ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν πρωταρχική κρατική υποχρέωση (άρθρο 2 παρ. 1 Συντάγματος). Ο άμεσος κρατικός έλεγχος επί της τηλεόρασης (και κατά τα ήδη αναλυθέντα και επί κάθε οπτικοακουστικής μετάδοσης με αντίστοιχα προς την τηλεοπτική εκπομπή χαρακτηριστικά) έχει ως στόχο της, μεταξύ των άλλων, και τον σεβασμό της αξίας του ανθρώπου (άρθρο 15 παρ. 2 Συντάγματος). Ως θεμελιώδης κανόνας της συνταγματικής εννόμου τάξεως, η προστασία αυτή έχει απόλυτο και επιτακτικό

χαρακτήρα μη αποδεχόμενη οποιαδήποτε εξαίρεση (όπως ενδεικτικώς, ΣτΕ 4157/2015 και ΣτΕ 4992/2014). Η υποχρέωση αυτή επαναλαμβάνεται και από την κοινή ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία. Ειδικότερα, το άρθρο 2 παρ. 3 του Ν. 4173/2013 (που εφαρμόζεται και επί των ιδιωτικών παρόχων περιεχομένου βάσει του άρθρου 3 παρ. 1 περ. α του Ν. 2328/1995) ορίζει τα εξής: *«Η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. αποτελεί φορέα δημοκρατίας και πολιτισμού και συμβάλλει στη διασφάλιση της πολυφωνίας, στην ανεξάρτητη μετάδοση της πληροφορίας και της είδησης και στην προβολή των έργων του λόγου και της τέχνης. Οι οπτικοακουστικές υπηρεσίες που παρέχει η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. πρέπει να ανταποκρίνονται στην ποιοτική στάθμη που επιβάλλουν η κοινωνική της αποστολή και η πολιτιστική ανάπτυξη της Χώρας και να σέβονται ιδίως την αξία του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας»*. Ομοίως, το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν. 4173/2013 (που εφαρμόζεται και επί των ιδιωτικών παρόχων περιεχομένου βάσει του άρθρου 3 παρ. 1 περ. α του Ν. 2328/1995) ορίζει τα εξής: *«Οι ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., καθώς και το περιεχόμενο των διαδικτυακών ιστοτόπων της, εμπνέονται από τα ιδανικά της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της αξίας του ανθρώπου, της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου, της εθνικής ανεξαρτησίας, της ειρήνης και της συνεργασίας των λαών»*. Αντίστοιχη πρόβλεψη υπάρχει όσον αφορά συγκεκριμένα και τις μη ενημερωτικές εκπομπές. Ειδικότερα, το άρθρο 3 παρ. 1 του Κανονισμού 2/1991 (Υ.Α. 21/1991, ΦΕΚ Β 421) προβλέπει τα εξής: *«Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται στις εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς»*.

9. Εξάλλου, η ισότητα των φύλων κατοχυρώνεται συνταγματικά κατά τρόπο ρητό (άρθρα 4 παρ. 2 και 5 παρ. 2 Συντάγματος). Σειρά δε υπερνομοθετικών κανόνων εισάγουν την απαγόρευση διακρίσεων στη βάση του φύλου (βλέπε ιδίως το άρθρο 14 του Ν.Δ. 53/1974 που κυρώνει το άρθρο 14 της ΕΣΔΑ). Αντίστοιχες προβλέψεις εισάγονται και από την κοινή ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία. Ειδικότερα, το άρθρο 7 παρ. 1 του ΠΔ 109/2010 ορίζει τα εξής: *«Οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων οφείλουν να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα, ώστε οι παρεχόμενες από αυτούς υπηρεσίες να μην προκαλούν μίσος λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας, πεποιθήσεων, εθνικότητας, αναπηρίας, ηλικίας και σεξουαλικού προσανατολισμού...»*. Ομοίως, το άρθρο 24 του Ν. 4604/2019 ορίζει τα εξής: *«1.*

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, έντυπα ή ηλεκτρονικά, και η διαφήμιση μεριμνούν για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων με την προβολή μιας ισότιμης και απαλλαγμένης από έμφυλα στερεότυπα εικόνας για τα άτομα, ιδίως: ... β. η ΕΡΤ Α.Ε. και οι ιδιωτικοί τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, ανεξαρτήτως του μέσου εκπομπής τους, εξασφαλίζουν, μέσω των προγραμμάτων τους, την ισότιμη προβολή της παρουσίας του γυναικείου φύλου σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, οικονομικής, πολιτιστικής και πολιτικής ζωής της χώρας. Στις εκπομπές λόγου, τέχνης, πολιτισμού και αθλητισμού που εντάσσονται στο ελάχιστο περιεχόμενο του προγράμματός, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να συμπεριλαμβάνονται θεματικές που συμβάλλουν στην προώθηση της ισότητας των φύλων, στον εντοπισμό και άρση των διακρίσεων, καθώς και στην καταπολέμηση των έμφυλων στερεοτύπων, γ. κατά την αναπαραγωγή διαφημιστικών, τηλεοπτικών ή ραδιοφωνικών μηνυμάτων απαγορεύεται η χρήση λόγου που εμπεριέχει έμφυλη διάκριση, καθώς και κάθε αναφορά με αντίστοιχη λεκτική ή άλλη συμπεριφορά... 3. Αν οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς παραβιάζουν τις υποχρεώσεις των διατάξεων του παρόντος, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης επιβάλλει κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 2328/1995 (Α` 159)».

10. Τέλος, κατά τα στοιχεία β και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το Ε.Σ.Ρ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει, σε περίπτωση παραβάσεων, τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.
11. Από τον συνδυασμό των παραπάνω προκύπτει ότι οι κανόνες της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας εφαρμόζονται και για κάθε οπτικοακουστικό υλικό, που παρέχεται σε μαζικό κοινό μέσω ελεύθερα προσβάσιμων ηλεκτρονικών ιστοτόπων και το οποίο μπορεί να έχει σαφείς επιπτώσεις σε αυτούς που το παρακολουθούν ανάλογες με εκείνες που προκαλούνται από τη μετάδοση αντίστοιχου υλικού από τους παραδοσιακούς παρόχους περιεχομένου. Δεν επιτρέπεται επομένως η μετάδοση από ηλεκτρονικούς ιστοτόπους οπτικοακουστικού υλικού υποβαθμισμένης, υπό την ανωτέρω έννοια, ποιοτικής στάθμης. Είναι περαιτέρω ανεπίτρεπτη η προβολή (και) από τους ιστοτόπους αυτούς οπτικοακουστικού περιεχομένου που θίγει την αξία του ανθρώπου και που υποτιμά ιδίως το γυναικείο φύλο, παρουσιάζοντας ως φυσιολογικές νομικά κολάσιμες συμπεριφορές. Σε περίπτωση δε παραβίασης των παραπάνω

υποχρεώσεων, μπορούν να επιβληθούν στους ιδιοκτησιακούς φορείς των ιστοτόπων αυτών οι κυρώσεις που προβλέπονται από τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία, υπό την αυτονόητη βέβαια προϋπόθεση ότι πρόκειται για φορείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα ελέγχου του ελληνικού κράτους.

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, από την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος και από τους ισχυρισμούς της εγκαλούμενης (προβληθέντες εγγράφως) προέκυψαν τα εξής.

Κατά την κρίσιμη περίοδο, γινόταν από τον ηλεκτρονικό ιστότοπο www.skaitv.gr ζωντανή ηλεκτρονική εικοσιτετράωρη μετάδοση των τεκταινόμενων σε παιχνίδι τύπου ριάλιτι (BIG BROTHER) με τον εθελούσιο εγκλεισμό των συμμετεχόντων παικτών σε ειδικά κατασκευασμένο χώρο που επέτρεπε τη συνεχή καταγραφή και μετάδοση των πράξεων και των λεγομένων τους. Η λειτουργία του συγκεκριμένου ιστοτόπου περιγράφεται ως ακολούθως από τον επιχειρηματικό όμιλο που έχει στην ιδιοκτησία του και τον αντίστοιχο τηλεοπτικό σταθμό (<https://www.skaitv.gr/omilos-skai>): «Ο www.skaitv.gr είναι το ψυχαγωγικό site της τηλεόρασης του ΣΚΑΪ. Προσφέρει στο κοινό την ευκαιρία να παρακολουθήσει τα προγράμματα του τηλεοπτικού σταθμού σε live εικόνα ή video on demand. Ολόκληρες εκπομπές αλλά και αποσπάσματα από τα ενημερωτικά και ψυχαγωγικά προγράμματα διατίθενται άμεσα προκειμένου να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες του θεατή».

Οι ενδιαφερόμενοι αποκτούσαν πρόσβαση στο σχετικό ζωντανά μεταδιδόμενο περιεχόμενο, μέσω υπερσυνδέσμου (link) που υπήρχε σταθερά αναρτημένος στον παραπάνω ηλεκτρονικό ιστότοπο. Εναλλακτικώς, μπορούσαν να παρακολουθήσουν το ίδιο ως άνω περιεχόμενο απλά με το πάτημα ενός κουμπιού του τηλεκοντρόλ μέσω της υβριδικής τηλεόρασης του ΣΚΑΪ (<https://www.skai.gr/news/entertainment/o-skai-ston-rythmo-tis-yvridikis-tileorasis-premiera-me-8-lekseis>).

Κατά τις νυχτερινές ώρες της 5^{ης} προς 6^{ης} Σεπτεμβρίου 2020, μεταδόθηκε ζωντανά από τον ψυχαγωγικό ηλεκτρονικό ιστότοπο www.skaitv.gr μια χαμηλόφωνη συζήτηση τριών συμμετεχόντων στο παιχνίδι εθελούσιου εγκλεισμού. Ένας από τους

συμμετέχοντες στη συζήτηση ανέφερε τα ακόλουθα: «Δεν ασχολούμαι με τις γκόμενες εδώ μέσα. Πάω κάθε μέρα σε μια να αδειάσει το πακέτο, αλλιώς έχει βιασμό».

Κατά την συζήτηση, ένας από τους συμμετέχοντες σε αυτήν παρέσχε συμβουλές για το πώς μπορούσε ένας από τους συνομιλητές του να προσεγγίσει ερωτικά μία από τις γυναίκες που συμμετείχαν στο παιχνίδι εθελούσιου εγκλεισμού. Συμβούλευσε ειδικότερα τα ακόλουθα: «Αυτή θέλει λοιπόν ένα σκάσιμο παραλία έξω, βράδυ να σπηκάρτε καλά και μετά μια σάουνα. Η σάουνα δεν φαίνεται από την κάμερα. Φαίνεται ποιοι μπήκανε. Να την πλησιάσεις, αγκαλίτσα, ένα φιλάκι εδώ (ο παίκτης δείχνει το αριστερό του μάγουλο) 2-3 αυτά (ο παίκτης δείχνει τον λαιμό του) να τσιρώσει το εργαλείο (ακούγονται πιηχτά γέλια από τα δυο αδέρφια) ναι, και να την αφήσεις κόκαλο. Άκου, μαλάκα τα έχω κάνει αυτά. Θα την αφήσεις κόκαλο, να στάζει. Θα κάνεις το μπάνιο σου, «καληνύχτα» εξαφανίζεσαι. Θα σου πει, «κάτσε ρε φίλε. Εγώ είμαι αυτή που δεν θα έκανα και τώρα εσύ...». 1, 2, 3 τέτοια, η ρώγα θα πεταχτεί γιατί ο εγκέφαλος θα σου πει «την γαμήσαμε εδώ μέσα». 1-2 φιλάκια, μη μιλάς, το έχω τσεκάρει το θέμα. Θα έχεις κάνει τα δυο test drive. Στο τρίτο test που θα είναι έτοιμη (Ο ομιλών ανοίγει το στόμα, τοποθετεί τον δεξί του δέκτη μπροστά από το στόμα του και κάνει κυκλικές κινήσεις με αυτόν ενώ ταυτόχρονα βγάζει την γλώσσα του η οποία μιμείται την κίνηση γλειψίματος με τον ανάλογο ήχο. Η όλη χειρονομία υπονοεί την πράξη της αιδοιολειξίας)»

Λίγο αργότερα, ο ίδιος πάντα παίκτης συμβούλευσε συμπαίκτη του για το θέμα της ερωτικής προσέγγισης γυναίκας συμμετέχουσας. Ανέφερε τα ακόλουθα: «Αυτή είναι πιο σεξουλιάρρα, ρε μαλάκα. Δηλαδή, να σου πω τι θέλει; Τρως την μπανάνα -χωρίς να έχει κόσμο- και της λες «Φάε!» (Ο παίκτης παράλληλα με την προστακτική, οπτικοποιεί την πρόταση του. Σηκώνει το δεξί του χέρι, κλείνει απαλά την παλάμη σαν να κρατούσε την υποτιθέμενη μπανάνα και φέρει με κοφτή κίνηση την μπανάνα στο ανοικτό στόμα του). Και άμα δεν σου κόψει το χέρι...Να της κάνεις έτσι (Ο παίκτης κάνει την χειρονομία πεολειξίας, κάνοντας ότι κρατά φαλλό στο δεξί του χέρι τον οποίο γλείφει). Να σου πω τι; Χωρίς πλάκα να κάνεις μια μπουκιά να της την δώσεις, «φάε!». Εγώ σου λέω, μετά της λες πάμε τζακούζι. Στο τζακούζι έχει τις μπουρμπουλήθρες. Κατεβάζεις έτσι λίγο το πόδι τρίβεις λίγο τον κόλο να πιάσει εκεί λίγο, την κοιτάς τα μάτια και λες «Ααα να μην είχε κάμερες θα σου έλεγα». «Τι θα μου έλεγες;» Φςςς, δάκτυλο».

Σε όλο τον χρόνο τον επίμαχων προβολών, εμφανιζόταν στο άνω δεξιό τμήμα της οθόνης η ένδειξη LIVE STREAMING και αναφερόταν η ηλεκτρονική διεύθυνση SKAITV.GR. Στο πάνω αριστερό τμήμα της οθόνης εμφανιζόταν το λογότυπο της εταιρείας παραγωγής του παιχνιδιού με την ένδειξη LIVE.

Τα συγκεκριμένα αποσπάσματα ουδέποτε προβλήθηκαν πάντως από τον τηλεοπτικό σταθμό ελεύθερης λήψεως της ιδιοκτήτριας εταιρείας του επίμαχου ηλεκτρονικού ιστοτόπου. Δύο μέρες μετά το παραπάνω συμβάν, η παραγωγή του παιχνιδιού απέβαλε τον ανωτέρω συμμετέχοντα από το παιχνίδι, πληροφορώντας τον ότι τα όσα είχε πει για την άσκηση σεξουαλικής βίας κατά των γυναικών συνιστούσαν επαίσχυντη ηθικά και ποινικά κολάσιμη πράξη. Ο παίκτης ζήτησε συγγνώμη για την συμπεριφορά του, υπογραμμίζοντας ότι αδυνατούσε να συνειδητοποιήσει πώς είχε φτάσει σε ένα τέτοιο σημείο χωρίς να το καταλάβει. Η παραγωγή επέμεινε ωστόσο στην αποβολή του, επισημαίνοντας τη μεγάλη σοβαρότητα του θέματος. Τόσο η «απολογία» του παίκτη για το επίμαχο συμβάν όσο και η ανακοίνωση της απόφασης της παραγωγής για τον αποκλεισμό του από το παιχνίδι μεταδόθηκαν από τον τηλεοπτικό σταθμό της εγκαλουμένης.

Παράλληλα, ο όμιλος που έχει στην ιδιοκτησία του τον συγκεκριμένο ηλεκτρονικό ιστότοπο αλλά και τον οικείο τηλεοπτικό σταθμό εξέδωσε επίσημη ανακοίνωση υπογραμμίζοντας την σαφή και απερίφραστη καταδίκη στάσεων και λογικών που θίγουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την ισότητα των φύλων. Στην ίδια ανακοίνωση γινόταν γνωστό ότι σταματούσε προσωρινά η ηλεκτρονική μετάδοση του παιχνιδιού, ώστε να ενισχυθούν περαιτέρω οι εγγυήσεις και οι κανόνες ασφαλείας που τη συνόδευαν. Η ζωντανή ηλεκτρονική μετάδοση του παιχνιδιού επανήλθε μετά από μερικές μέρες μέσω του επίσημου καναλιού του BIG BROTHER στην κοινώς γνωστή πλατφόρμα YouTube, για να τερματιστεί οριστικά λίγο χρόνο αργότερα.

III. Προβαλλόμενοι ισχυρισμοί

Η εγκαλουμένη προβάλλει τον ισχυρισμό ότι η επίμαχη μετάδοση γινόταν μόνον μέσω της πλατφόρμας του YouTube, προσκομίζοντας με το με αριθμό πρωτοκόλλου 4029/23.9.2020 έγγραφο και σχετική βεβαίωση της παραγωγού εταιρείας του

παιχνιδιού. Ωστόσο, η προσκομιζόμενη βεβαίωση αφορά σε χρόνο πολύ μεταγενέστερο της επίμαχης προβολής, οπότε και είχε πράγματι αλλάξει ο τρόπος ηλεκτρονικής μετάδοσης του παιχνιδιού κατά τα ήδη αναλυθέντα στο πραγματικό μέρος της παρούσας. Χαρακτηριστικό είναι, εξάλλου, ότι ζητήθηκε από το Ε.Σ.Ρ. με το από 29.9.2020 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας να προσκομίσει η εγκαλουμένη συγκεκριμένα στοιχεία για το ότι η ζωντανή ηλεκτρονική μετάδοση του παιχνιδιού έγινε και κατά την 5^η - 6^η Σεπτεμβρίου 2020 από το επίσημο κανάλι του BIG BROTHER στο YouTube, χωρίς ωστόσο να εισφερθεί καμία σχετική ουσιαστική πληροφορία με το με αριθμό πρωτοκόλλου 4622/21.10.2020 απαντητικό έγγραφο.

Ομοίως αβασίμως προβάλλεται από την εγκαλουμένη ο ισχυρισμός ότι το στιγμιότυπο εικόνας, που έχει ενσωματωθεί στην με αριθμό πρωτοκόλλου 754/8.9.2020 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης, είναι αποτέλεσμα περαιτέρω αναπαραγωγής και μη νόμιμης επεξεργασίας (από τρίτους) του πρωτογενώς μεταδοθέντος υλικού και ότι επομένως ουδόλως αποδεικνύει τη μετάδοση της συγκεκριμένης εκπομπής από τον ηλεκτρονικό της ιστότοπο το γεγονός ότι αναγραφόταν ρητά στην οθόνη η ένδειξη SKAITV.GR σε όλο τον χρόνο προβολής του επίμαχου οπτικοακουστικού περιεχομένου. Όπως έχει εξάλλου επισημανθεί στο πραγματικό μέρος της παρούσας, στον ιστότοπο της εγκαλουμένης είχαν αναρτηθεί αναλυτικές πληροφορίες για το πώς θα μπορούσαν να παρακολουθήσουν οι ενδιαφερόμενοι τη ζωντανή μετάδοση του παιχνιδιού μέσω της υβριδικής τηλεόρασης του ΣΚΑΪ. Συγκεκριμένα, αναγράφονταν τα εξής: *«Και η νέα τηλεοπτική εμπειρία δεν σταματά εδώ. Με την έναρξη του ανατρεπτικού Big Brother στην τηλεόραση του ΣΚΑΪ, θα έχετε τη δυνατότητα για 23 ώρες live streaming παρακολούθηση, μέσω της υβριδικής τηλεόρασης, του πιο δημοφιλούς reality show, που επιστρέφει ανανεωμένο στην Ελλάδα μετά από 20 χρόνια. Ανοίγουμε τη SMART TV, τη συνδέουμε στο διαδίκτυο, πατάμε το κόκκινο κουμπί στο τηλεκοντρόλ και ο νέος, υπέροχος κόσμος της υβριδικής τηλεόρασης του ΣΚΑΪ έρχεται στο σαλόνι μας»*.

Ισχυρίζεται επίσης η εγκαλουμένη ότι το Ε.Σ.Ρ. στερείται αρμοδιότητας να ελέγξει περιεχόμενο που προβλήθηκε αποκλειστικά και μόνο μέσω ηλεκτρονικού ιστοτόπου και να επιβάλει κυρώσεις στον ιδιοκτησιακό φορέα του ιστοτόπου αυτού. Υποστηρίζει συγκεκριμένα ότι οι ελεγκτικές και κυρωτικές αρμοδιότητες του Ε.Σ.Ρ.

εξαντλούνται κατά νόμον στους ραδιοτηλεοπτικούς και μόνο φορείς και ότι ενόψει αυτού είναι νομικώς αδιάφορο το αν μια μετάδοση μέσω ηλεκτρονικού ιστοτόπου μπορεί ενδεχομένως να χαρακτηριστεί ως οπτικοακουστική υπηρεσία. Ισχυρίζεται συναφώς ότι κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2010/13/ΕΕ ο εθνικός νομοθέτης επέλεξε να εξαιρέσει από το πεδίο εφαρμογής της τους ηλεκτρονικούς ιστοτόπους. Οι παραπάνω όμως ισχυρισμοί είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι, κατά τα ήδη αναλυθέντα στο νομικό μέρος της παρούσας (σκέψεις 4 και 5). Η Οδηγία 2010/13/ΕΕ και το ΠΔ 109/2010 που την ενσωματώνει στην ελληνική έννομο τάξη περιέχουν ρυθμίσεις για τους «παρόχους υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων», δηλαδή για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που έχουν την συντακτική ευθύνη για την επιλογή του οπτικοακουστικού περιεχομένου της υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων. Οι ρυθμίσεις τους καταλαμβάνουν επομένως αυτοδικαίως κάθε φορέα που παρέχει υπηρεσίες, οι οποίες έχουν τα χαρακτηριστικά της υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων, ανεξαρτήτως της ειδικότερης μορφής του μέσου με το οποίο προσφέρονται οι υπηρεσίες αυτές, όπως έχει ήδη αναλυθεί στη σκέψη 4 του νομικού μέρους της παρούσας. Λόγω μάλιστα της αυξημένης τυπικής ισχύος των Οδηγιών ως πηγών παράγωγων ενωσιακών κανόνων, αυτό θα ίσχυε ανεξαρτήτως της τυχόν ύπαρξης εθνικών κανόνων που θα εξαιρούσαν συγκεκριμένους παρόχους οπτικοακουστικών υπηρεσιών από το ρυθμιστικό της πεδίο. Τούτο δε ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι και από τις λοιπές ρυθμίσεις της εθνικής μας νομοθεσίας προκύπτει σαφώς η πρόθεση του νομοθέτη να εξομοιώσει τις τηλεοπτικές εκπομπές και τους ηλεκτρονικούς ιστοτόπους ως προς το θέμα του ασκούμενου επί αυτών ελέγχου για το σύνολο του προβαλλόμενου οπτικοακουστικού περιεχομένου, κατά τα σχετικώς αναλυόμενα στη σκέψη 5 της παρούσας.

Περαιτέρω, από τον συνδυασμό του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος και του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2863/2000 προκύπτει ότι το Ε.Σ.Ρ. έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα ελέγχου στον τομέα της παροχής των πάσης φύσεως οπτικοακουστικών υπηρεσιών και της ενδεχόμενης επιβολής των προβλεπόμενων κατά νόμον κυρώσεων στον τομέα αυτόν. Ειδικότερα, η έννοια των «τηλεοπτικών υπηρεσιών κάθε είδους» στην οποία αναφέρεται το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2863/2000 πρέπει προφανώς να ερμηνευθεί ότι καταλαμβάνει και κάθε υπηρεσία που είναι συγκρίσιμη από πλευράς μορφής και περιεχομένου με την τηλεοπτική εκπομπή και ότι προσαρμόζεται

επομένως αυτομάτως σε κάθε εμπλουτισμό της έννοιας της τηλεοπτικής μετάδοσης που επέρχεται μέσω της ενωσιακής νομοθεσίας και της αντίστοιχης ενωσιακής νομολογίας. Συνεπώς, η έννοια της «τηλεοπτικής υπηρεσίας» του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2863/2000 ταυτίζεται πλέον με την έννοια της «υπηρεσίας οπτικοακουστικών μέσων» που εισήχθη το πρώτον με την Οδηγία 2010/13/ΕΕ και το ΠΔ 109/2010 που την ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομο τάξη και έχει το συγκεκριμένο εκείνο περιεχόμενο που έχει προσδώσει στην τελευταία αυτή έννοια η (ισχύουσα έναντι πάντων) σχετική ενωσιακή νομολογία. Τυχόν αντίθετη ερμηνεία θα σήμαινε επομένως ότι μια ολόκληρη κατηγορία οπτικοακουστικών υπηρεσιών θα έπρεπε να εξαιρεθεί πλήρως του παραπάνω συνταγματικώς επιβαλλόμενου και αποκλειστικώς απονεμόμενου σε μία και μόνον κρατική αρχή (ήτοι του Ε.Σ.Ρ.) ελέγχου, για μόνον τον λόγο ότι η παροχή των υπηρεσιών αυτών γίνεται μέσω ηλεκτρονικών ιστοτόπων και όχι των παραδοσιακών τηλεοπτικών μέσων. Αυτό ωστόσο θα αντιστρατευόταν σαφώς στα νομολογηθέντα με την προμνησθείσα απόφαση του ΔΕΕ στην Υπόθεση C-347/14 New Media Online GmbH, η οποία επιτάσσει, στη βάση της ανάγκης ομοιόμορφης προστασίας των καταναλωτών και της προάσπισης του θεμιτού ανταγωνισμού, την εφαρμογή των ίδιων ακριβώς κανόνων σε όλους ανεξαιρέτως τους φορείς που παρέχουν στο ευρύ κοινό υπηρεσίες που είναι συγκρίσιμες από απόψεως μορφής και περιεχομένου με την προσφορά των τηλεοπτικών εκπομπών. Στην προκειμένη μάλιστα περίπτωση, το επίμαχο υλικό μεταδόθηκε από τον ηλεκτρονικό ψυχαγωγικό βραχίονα ενός ιδιωτικού παρόχου εθνικής εμβέλειας, που έχει ως μόνο σκοπό του την μετάδοση προγραμμάτων σχετιζόμενων με εκείνα που προβάλλονται από τον τηλεοπτικό σταθμό, που ανήκει επιχειρηματικά στην ίδια εταιρεία που έχει στην ιδιοκτησία της και τον ηλεκτρονικό αυτόν ιστότοπο. Υπάρχει επομένως προφανής σύνδεση του ηλεκτρονικώς προβληθέντος οπτικοακουστικού υλικού με ένα παραδοσιακό μέσο ενημέρωσης, κάτι που επιβεβαιώνεται άλλωστε και από το γεγονός ότι η ιδιοκτήτρια εταιρεία του τελευταίου ενημέρωσε αναλυτικώς το κοινό για τον τρόπο που θα μπορούσε να παρακολουθήσει το πρόγραμμα αυτό μέσω της υβριδικής της τηλεόρασης.

Ισχυρίζεται επίσης η εγκαλουμένη ότι η τυχόν επιβολή σε αυτήν κυρώσεων με αναλογική εφαρμογή των ρυθμίσεων που ισχύουν για τους τηλεοπτικούς σταθμούς θα παραβίαζε μια σειρά θεμελιωδών νομικών αρχών. Ο ισχυρισμός αυτός ερείδεται

ωστόσο επί εσφαλμένης πραγματικής προϋποθέσεως. Δεν πρόκειται για περίπτωση απαγορευμένης αναλογικής εφαρμογής κυρωτικού νόμου, αλλά για άμεση εφαρμογή των υφιστάμενων κανόνων για τις οπτικοακουστικές υπηρεσίες συνολικά κατά τα ήδη ανωτέρω αναλυθέντα.

Υποστηρίζει τέλος η εγκαλουμένη ότι η αναρμοδιότητα του Ε.Σ.Ρ. επί οπτικοακουστικού περιεχομένου που μεταδίδεται από ηλεκτρονικούς ιστοτόπους προκύπτει και από την σχετική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Η απόφαση ωστόσο ΣτΕ 1638/2019 στην οποία αναφέρεται αφορά αποκλειστικά και μόνο το ερώτημα εάν υφίσταται νομοθετική ρύθμιση που να απαγορεύει την αναμετάδοση από έναν πάροχο περιεχομένου προγράμματος, το οποίο έχει πρωτογενώς προβληθεί μέσω ενός ηλεκτρονικού ιστοτόπου. Δεν εξετάζει όμως, ούτε καν παρεμπιπτόντως, το κρίσιμο στην προκειμένη περίπτωση ζήτημα, που είναι εκείνο της άσκησης του συνταγματικώς επιβαλλόμενου κρατικού ελέγχου επί του οπτικοακουστικού περιεχομένου που προβάλλεται από τους ηλεκτρονικούς ιστοτόπους.

IV. Υπαγωγή

Ενόψει αυτών καθίσταται σαφές ότι η εγκαλουμένη παραβίασε -εκ προθέσεως- τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας υποχρεώσεις της, προβάλλοντας μέσω του ηλεκτρονικού της ιστοτόπου οπτικοακουστικό περιεχόμενο με υποβαθμισμένο ποιοτικά χαρακτήρα που έθιγε την αξία του ανθρώπου και υποτιμούσε το γυναικείο φύλο.

Κατά συνέπεια, πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλούμενη κύρωση και δη εκείνη του χρηματικού προστίμου.

Περαιτέρω, με βάση την βαρύτητα των παραβάσεων, κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο: α) των 30.000 ευρώ για τη μετάδοση ποιοτικά υποβαθμισμένου οπτικοακουστικού περιεχομένου, β) των 30.000 ευρώ για την παραβίαση της υποχρέωσης σεβασμού της αξίας του ανθρώπου και γ) των 30.000 ευρώ για την προβολή συμπεριφορών που υποτιμούν το γυναικείο φύλο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης δέχεται ότι η εγκαλουμένη παραβίασε -εκ προθέσεως-: α) την υποχρέωση τήρησης της ποιοτικής στάθμης του μεταδιδόμενου οπτικοακουστικού περιεχομένου, β) την υποχρέωση σεβασμού της ανθρώπινης αξίας και γ) την απαγόρευση της ενθάρρυνσης των διακρίσεων με βάση το φύλο, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ, ιδιοκτήτρια του ψυχαγωγικού ιστοτόπου www.skaitv.gr του τηλεοπτικού σταθμού ΣΚΑΪ, τη διοικητική κύρωση του προστίμου: α) των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ για την προβολή ποιοτικά υποβαθμισμένου οπτικοακουστικού περιεχομένου, β) των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ για την παραβίαση της υποχρέωσης σεβασμού της ανθρώπινης αξίας και γ) των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ για την προβολή συμπεριφορών που υποτιμούν το γυναικείο φύλο

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ, που εδρεύει στο Φάληρο, στην οδό Εθνάρχου Μακαρίου και Φαληρέως 2, με ΑΦΜ 998921252, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ Πειραιά.
2. Του Ιωάννη Αλαφούζου του Αριστεΐδη, με ΑΦΜ 022253837, Δ.Ο.Υ. Κηφισιάς, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.
3. Του Ιωάννη Σπανολιού του Κωνσταντίνου, με ΑΦΜ 007698074, Δ.Ο.Υ. Γλυφάδας, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.
4. Της Ευαγγελίας Κουτσαυτάκη του Κωνσταντίνου, με ΑΦΜ 075618967, Δ.Ο.Υ. Κορυδαλλού, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 8η Φεβρουαρίου 2021 και δημοσιεύτηκε την 18^η Φεβρουαρίου 2021.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ